

Rapport

4/10/2023

met betrekking tot het toegelaten inkomen van de distributienetbeheerders uit hun periodieke distributienettarieven voor het jaar 2024

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Toegelaten inkomen elektriciteitsdistributie	4
2.1.	Totale toegelaten inkomen elektriciteit	4
2.2.	Endogeen toegelaten inkomen elektriciteit	5
2.2.1.	Basisgedeelte	9
2.2.2.	Ex-ante correctie vennootschapsbelasting	10
2.2.3.	Ex-ante aanvullende endogene term inzake herwaarderingsmeerwaarden	10
2.2.4.	Financiële incentives	10
2.2.5.	Voorschot	11
2.3.	Exogeen toegelaten inkomen elektriciteit	11
3.	Toegelaten inkomen aardgasdistributie	16
3.1.	Totale toegelaten inkomen aardgas	16
3.2.	Endogeen toegelaten inkomen aardgas	18
3.2.1.	Basisgedeelte	22
3.2.2.	Ex-ante correctie vennootschapsbelasting	23
3.2.3.	Ex-ante aanvullende endogene term inzake herwaarderingsmeerwaarden	23
3.2.4.	Voorschot	23
3.3.	Exogeen toegelaten inkomen aardgas	24

1. Inleiding

Op 13 augustus 2020 beslisten we tot de vaststelling van de tariefmethodologie voor distributie elektriciteit en aardgas gedurende de reguleringsperiode 2021-2024, naderhand nog gewijzigd bij beslissingen van de VREG van 11 december 2020, 5 februari 2021, 25 juni 2021, 8 oktober 2021 en 24 juni 2022 (hierna: Tariefmethodologie 2021-2024)¹.

In uitvoering van de Tariefmethodologie 2021-2024 hebben we op 4 oktober 2023 het toegelaten inkomen van elke elektriciteits- en aardgasdistributienetbeheerder uit zijn periodieke distributienettarieven voor het jaar 2024 bepaald. Op basis van deze bedragen én de verwachte afzetvolumes bij de klanten worden vervolgens de nieuwe periodieke elektriciteits- en aardgasdistributienettarieven voor het exploitatiejaar 2024 berekend.

We geven hierbij een overzicht van de distributienetbeheerders, hun werkmaatschappij en hun gereguleerde activiteiten. Sinds 1 juli 2018 behoren alle distributienetbeheerders in Vlaanderen tot dezelfde werkmaatschappij, Fluvius System Operator cvba (hierna: FLUVIUS):

Tabel 1 Overzicht distributienetbeheerders

Distributienetbeheerder	Werkmaatschappij	Gereguleerde activiteit
Fluvius Antwerpen	FLUVIUS	Elektriciteit en aardgas
Fluvius Limburg	FLUVIUS	Elektriciteit en aardgas
Fluvius West	FLUVIUS	Elektriciteit en aardgas
Gaselwest	FLUVIUS	Elektriciteit en aardgas
Imewo	FLUVIUS	Elektriciteit en aardgas
Intergem	FLUVIUS	Elektriciteit en aardgas
Iveka	FLUVIUS	Elektriciteit en aardgas
Iverlek	FLUVIUS	Elektriciteit en aardgas
PBE	FLUVIUS	Elektriciteit
Sibelgas	FLUVIUS	Elektriciteit en aardgas

In deze nota lichten we het door ons toegelaten inkomen voor het jaar 2024 toe. Meer informatie over de samenstelling van het toegelaten inkomen voor het jaar 2024 per distributienetbeheerder kan u terugvinden op onze website².

¹ <https://www.vreg.be/nl/tariefmethodologie-2021-2024>

² <https://www.vreg.be/nl/toegelaten-inkomens-en-tariefvoorstellen-2024>

2. Toegelaten inkomen elektriciteitsdistributie

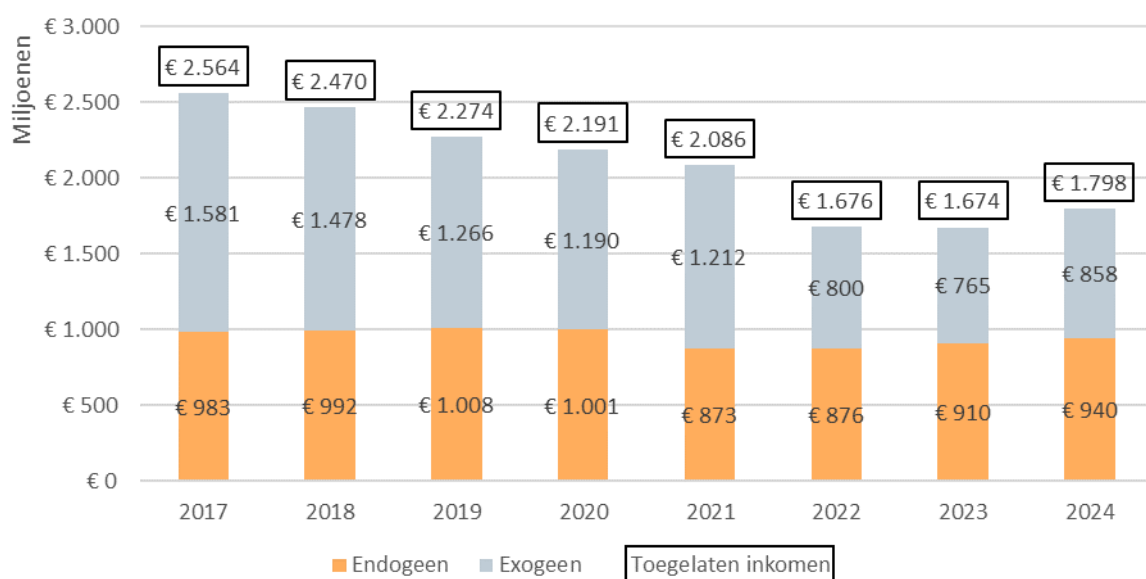
2.1. Totale toegelaten inkomen elektriciteit

Tabel 2 Toegelaten inkomen uit periodieke elektriciteitsdistributienettarieven 2024

Netbeheerder	Exogeen	Endogeen	Totaal	Evolutie t.o.v. 2023
Fluvius Antwerpen	€ 124.958.262	€ 136.649.940	€ 261.608.202	10,97%
Fluvius Limburg	€ 134.388.065	€ 106.648.667	€ 241.036.731	15,98%
Fluvius West	€ 35.853.430	€ 38.175.617	€ 74.029.048	11,55%
Gaselwest	€ 136.754.269	€ 146.652.746	€ 283.407.015	4,01%
Imewo	€ 142.386.496	€ 173.477.307	€ 315.863.804	5,08%
Intergem	€ 60.947.201	€ 79.047.794	€ 139.994.995	3,36%
Iveka	€ 63.304.724	€ 65.727.523	€ 129.032.247	3,33%
Iverlek	€ 119.294.190	€ 146.713.650	€ 266.007.840	6,16%
PBE	€ 23.189.199	€ 29.482.594	€ 52.671.794	11,89%
Sibelgas	€ 16.679.024	€ 17.707.921	€ 34.386.946	3,67%
Totaal	€ 857.754.860	€ 940.283.760	€ 1.798.038.620	7,40%
	48%	52%		

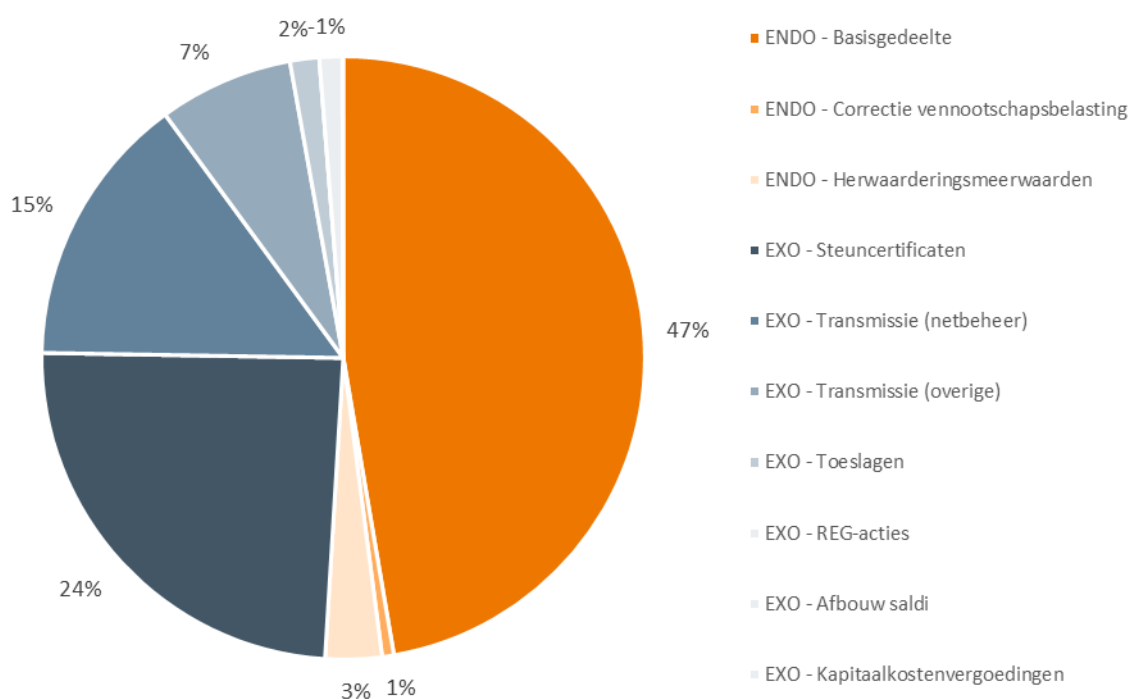
Hieronder tonen we de evolutie van het toegelaten inkomen voor elektriciteit verdeeld over exogene en endogene kosten in de periode 2017-2024, telkens bepaald overeenkomstig de modaliteiten van de toepasselijke tariefmethodologieën.

Figuur 1 Evolutie opdeling toegelaten inkomen elektriciteit exogeen en endogeen 2017-2024

Het toegelaten inkomen inzake endogene kosten bestaat uit een basisgedeelte, een correctie vennootschapsbelasting en een aanvullende term inzake herwaarderingsmeerwaarden. Voor het jaar 2024 zijn de financiële incentives en voorschotten gelijk aan € 0,00. Het toegelaten inkomen inzake exogene kosten heeft betrekking op de kosten van steuncertificaten, transmissienetkosten, toeslagen, kosten van REG-acties, afbouw van saldi en kapitaalkostenvergoedingen. Meer in detail ziet de samenstelling van de totale inkomsten voor het jaar 2024 voor de elektriciteitsdistributienetbeheerders er als volgt uit:

Figuur 2 Samenstelling totale toegelaten inkomen elektriciteit 2024

2.2. Endoegen toegelaten inkomen elektriciteit

De formule 3 in de Tariefmethodologie 2021-2024 voorziet dat de endogene inkomsten uit verschillende elementen bestaan. Voor het jaar 2024 bestaan de endogene inkomsten daarbij uit:

- Basisgedeelte;
- Ex-ante correctie vennootschapsbelasting;
- Ex-ante aanvullende endogene term inzake herwaarderingsmeerwaarden;
- Financiële incentives;
- Voorschotten.

Globaal stellen we volgende evolutie van het endogeen toegelaten inkomen vast, telkens bepaald overeenkomstig de modaliteiten van de toepasselijke tariefmethodologieën:

Tabel 3 Globale evolutie endogeen toegelaten inkomen elektriciteit 2017-2024

Jaar	Endogeen toegelaten inkomen	Evolutie t.o.v. vorig jaar
2017	€ 983.065.994	-2,4%
2018	€ 992.348.365	0,9%
2019	€ 1.008.425.660	1,6%
2020	€ 1.000.500.751	-0,8%
2021	€ 867.437.786	-13,3%
2022	€ 875.676.560	0,9%
2023	€ 909.551.691	3,9%
2024	€ 940.283.760	3,4%

In Figuur 3 wordt de evolutie van het endogeen toegelaten inkomen over de afgelopen jaren grafisch weergegeven, waarbij we tegelijk een inzicht geven in de trendberekening voor de periode 2015-2019 teneinde het basisgedeelte van het endogeen toegelaten inkomen voor het jaar 2024 te bepalen.

Ter herinnering wijzen we erop dat de daling van het basisgedeelte voor het jaar 2021 t.o.v. het jaar 2020 voornamelijk werd veroorzaakt doordat:

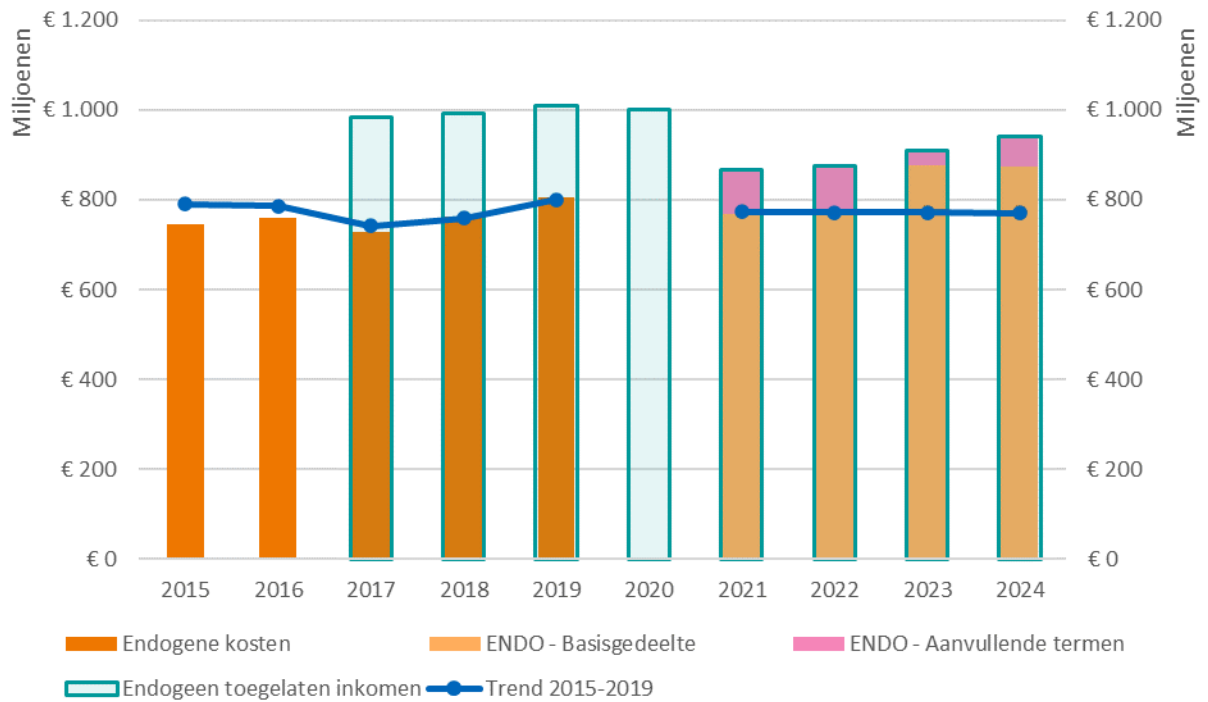
- de normatieve kapitaalkostvergoeding voor de in het distributienet geïnvesteerde activa daalde van 4,8% in het jaar 2020 naar 3,5% voor de periode 2021-2024.
- we in de Tariefmethodologie 2021-2024 de kosten van herwaarderingsmeerwaarden (zowel afschrijvingen als financieringskosten) niet langer als onderdeel van het basisgedeelte inzake endogene inkomsten beschouwen (cfr. par. 2.2.3). Deze kosten worden vanaf het jaar 2021 als een aanvullende endogene term behandeld.

Beide elementen bieden in hoofdzaak ook de verklaring voor de delta die we voor de periode 2017-2020 tussen het endogeen toegelaten inkomen en de endogene kosten vaststellen. Dit aangezien het endogeen toegelaten inkomen voor de periode 2017-2020 werd bepaald rekening houdende met de hogere kapitaalkostvergoeding enerzijds en de kosten van herwaarderingsmeerwaarden anderzijds.

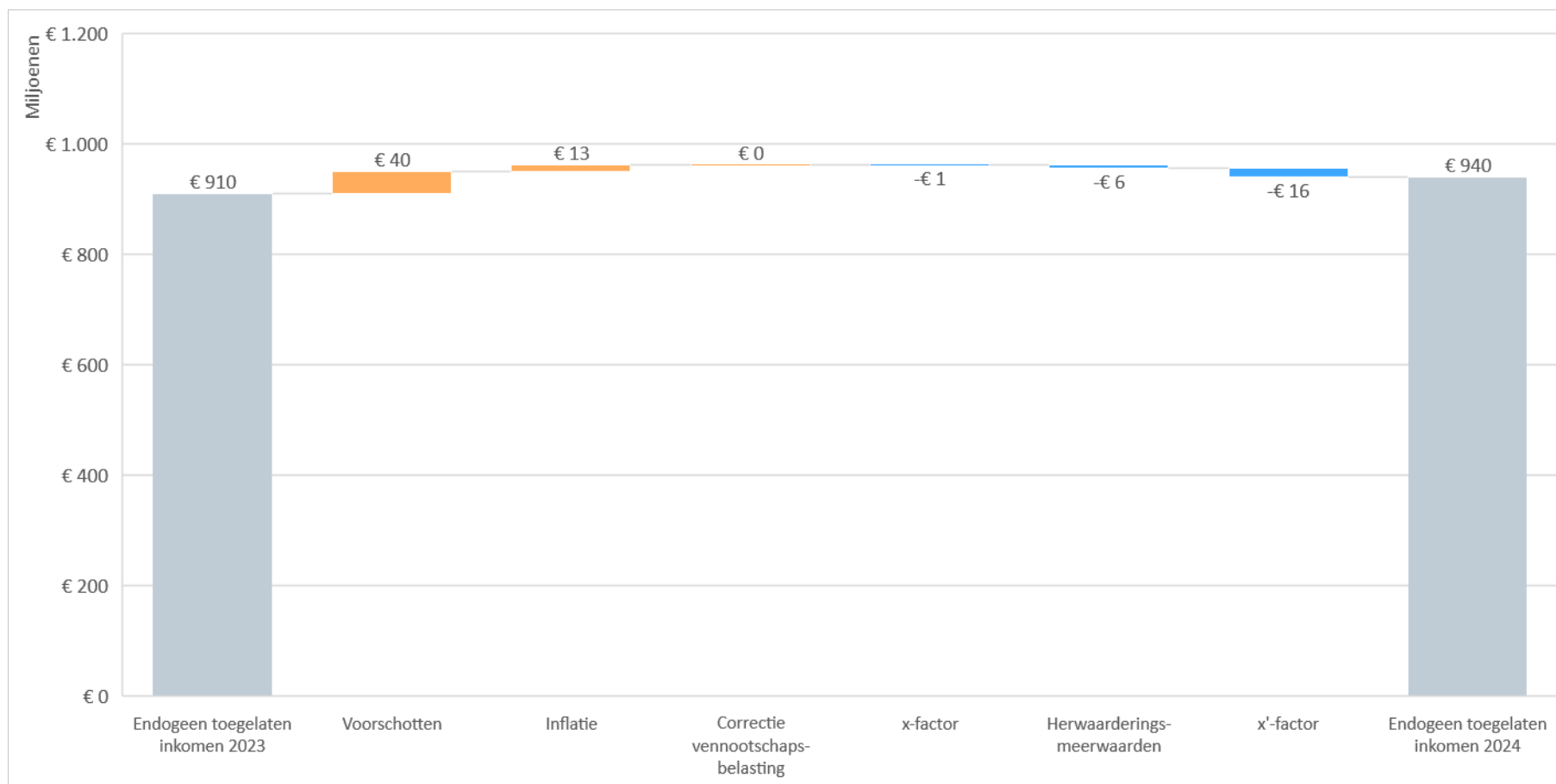
Uit Figuur 3 leiden we af dat het basisgedeelte inzake de endogene inkomsten voor het jaar 2024 sterker stijgt dan hetgeen we volgens de trendberekening (inclusief efficiëntieprikkels) zouden verwachten. Deze stijging wordt veroorzaakt door de inflatiecijfers die conform de bepalingen in de Tariefmethodologie 2021-2024 in rekening worden genomen. Doordat het verwachte prijsniveau voor het jaar 2024 (133,36) niet veel hoger ligt dan het in 2022 verwachte prijsniveau voor het jaar 2023 (131,39), blijft het basisgedeelte inzake de endogene inkomsten voor het jaar 2024 wel stabiel ten opzichte van het jaar 2023.

In Figuur 4 tonen we in meer detail de onderliggende factoren die aanleiding geven tot de stijging van het endogeen toegelaten inkomen voor elektriciteit. De voornaamste reden voor deze stijging is het negatieve voorschot van € 39,8 miljoen euro voor het jaar 2023 dat nu wegvalt.

Figuur 3 Samenstelling endogeen toegelaten inkomen elektriciteit

Figuur 4 Globale evolutie endogeen toegelaten inkomen elektriciteit 2024 t.o.v. 2023

In wat volgt bespreken we de verschillende elementen ter bepaling van het endogeen toegelaten inkomen voor het jaar 2024 in meer detail.

2.2.1. Basisgedeelte

De endogene inkomsten uit het basisgedeelte worden bepaald uit de in 2015-2019 waargenomen globale evolutie van de werkelijke endogene kosten van de distributienetbeheerders (dit zijn de afschrijvingen, de operationele nettokosten en de normatieve kapitaalkosten), zoals getoond in Figuur 4. Dit betekent dat de kosten voor de uitbouw en het beheer van het distributienet, waarover de distributienetbeheerder controle heeft, zijn geplafonneerd. Dit geeft een stimulans aan de onderneming om efficiënt met de beschikbare middelen om te gaan. Het verschil tussen de opbrengsten en de werkelijke kosten zal bij het afsluiten van het boekjaar de winst van de netbeheerder vormen. Die winst kan aangewend worden ter vergoeding van de aandeelhouders voor hun inbreng van kapitaal en/of in de onderneming worden gehouden o.m. ter financiering van toekomstige investeringen. De kapitaalkosten worden berekend met behulp van een normatief kapitaalkostenpercentage of weighted average cost of capital (wacc) van 3,5% vóór vennootschapsbelasting. De werkelijke kapitaalkosten van de distributienetbeheerder wijken aldus af van deze normatieve kapitaalkostvergoeding zoals vervat in Figuur 4.

Vervolgens wordt de aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders tegen 2020 te behalen besparingsstimulans n.a.v. de fusie van de werkmaatschappijen tot FLUVIUS (€ 17 miljoen) uit de endogene sectorkosten voor de periode 2015-2019 gecorrigeerd.

Overeenkomstig formule 12 in de Tariefmethodologie 2021-2024 leggen we het basisgedeelte van de endogene inkomsten voor het jaar 2024 vast door toepassing van een factor '1+CPI-x+q' op het basisgedeelte van de endogene inkomsten voor het jaar 2023.

Hierbij omvat de factor "CPI" de verwachte inflatie voor 2024 (4,07% volgens de door het Federaal Planbureau gepubliceerde prognose op datum van 3 oktober 2023)³.

De x-factor is voor het jaar 2024 uit te splitsen naar drie elementen:

- Een efficiëntiefactor x'' die ervoor zorgt dat de toegelaten inkomsten evolueren volgens de productiviteitsverbeteringen die verwacht kunnen worden bij de distributienetbeheerders indien zij maximaal efficiënt werken. Voor elektriciteitsdistributie is deze x'' -waarde overeenkomstig de Tariefmethodologie 2021-2024 gelijk aan 0,0%.
- De kostenbesparing die wordt opgelegd aan de distributienetbeheerders, mogelijk gemaakt door de fusie van de werkmaatschappijen tot FLUVIUS in 2018. Daarbij moeten de elektriciteitsdistributienetbeheerders tegen 2024 een besparing op de jaarlijkse endogene kosten van 42 miljoen EUR⁴ behalen, hetgeen zich voor het jaar 2024 vertaalt in een x' -factor van 1,8554%.
- Een x-waarde die de waargenomen jaarlijkse evolutie van de reële relevante endogene kosten in de historische referentieperiode 2015-2019 weergeeft en dit aan de hand van een extrapolatie door lineaire regressie van de sectorkosten. De x-waarde voor de elektriciteitsdistributienetbeheerders is daarbij gelijk aan 0,0840%.

³ Invloed van de inflatie op het toegelaten inkomen wordt besproken in par. 5.5.3.5.1 van de Tariefmethodologie 2021-2024.

⁴ Uitgedrukt in reële termen voor 2018.

De q-factor omvat het financieel effect van de kwaliteitsprikkel berekend op basis van de kwaliteitsprestaties van elke distributienetbeheerder in de periode 2017-2019 en volgens de zero-sum prikkel gegeven in de tariefmethodologie 2017-2020. Voor elektriciteitsdistributie bedraagt het absolute bedrag van de kwaliteitsprikkel voor 2024 € 320.706.

Uit bovenstaande volgt voor elektriciteitsdistributie voor het jaar 2024 een basisgedeelte inzake endogene inkomsten van € 872.886.058.

2.2.2. Ex-ante correctie vennootschapsbelasting

Aan het toegelaten inkomen dat aldus wordt berekend, voegen we nog een aanvullende correctie toe voor de door de distributienetbeheerder te betalen vennootschapsbelasting, dewelke impliciet is vervat in de normatieve kapitaalkostenvergoeding in het basisgedeelte inzake endogene inkomsten. Deze omvat het effect van de fiscaal niet-aftekbare afschrijvingen op herwaarderingsmeerwaarden en de fiscaal niet-aftekbare heffing volgens het Decreet houdende het Grootchalig Referentiebestand. De notionele intrestaftrek wordt opgeheven vanaf de belastbare tijdperken die vanaf 31 december 2023 worden afgesloten en wordt daarom ook niet verrekend in de aanvullende correctie voor het jaar 2024.

Voor het jaar 2024 wordt voor elektriciteitsdistributie een budget van € 11.583.211 voorzien.

2.2.3. Ex-ante aanvullende endogene term inzake herwaarderingsmeerwaarden

Conform de bepalingen in de Tariefmethodologie 2021-2024 maken de kosten inzake herwaarderingsmeerwaarden op de gereguleerde vaste activa niet langer onderdeel uit van het basisgedeelte inzake endogene inkomsten⁵. Aan de hand van een aanvullende term op het basisgedeelte inzake endogene inkomsten voorziet de VREG inzake de herwaarderingsmeerwaarden nog een toegelaten inkomen voor de afschrijvingskosten enerzijds en de kapitaalkosten anderzijds. Voor toelichting betreffende de hoogte van de kapitaalkosten voor herwaarderingsmeerwaarden wordt verwezen naar par. 6.3 in de bijlage 2 van de Tariefmethodologie 2021-2024.

Hiervoor wordt in het jaar 2024 voor elektriciteitsdistributie een budget van € 55.814.491 voorzien.

2.2.4. Financiële incentives

Overeenkomstig par. 1.2 in de bijlage 11 van de Tariefmethodologie 2021-2024 geeft de VREG een financiële incentive aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders om de wijziging van de tariefstructuur op 1 januari 2023 tijdig te implementeren. Ter ondersteuning van deze algemene doelstelling geeft de VREG ook een stimulans om het webportaal voor het vastleggen van het gewenste toegangsvermogen tijdig beschikbaar te stellen en de marktintegratietesten tijdig aan te vatten.

Op basis van het dossier dat de elektriciteitsdistributienetbeheerders indienden, oordeelt de VREG dat deze doelstellingen effectief behaald zijn en dat de voorziene malus van maximaal € 6 miljoen en maximaal € 1 miljoen per nieuw begonnen maand dan ook niet in rekening wordt gebracht.

⁵ Onder de tariefmethodologie 2015-2016 en de tariefmethodologie 2017-2020 maakten deze kosten wel nog onderdeel uit van de endogene trendberekening.

De impact van de financiële incentives op het toegelaten inkomen voor het jaar 2024 bedraagt dus € 0,00.

2.2.5. Voorschot

De elektriciteitsdistributienetbeheerders hebben voor het jaar 2024 geen voorschot aangevraagd. Er is ook geen terugname van eerder toegekende voorschotten.

2.3. Exogeen toegelaten inkomen elektriciteit

Voor de exogene kosten kunnen we geen efficiëntieprikkel geven aan de distributienetbeheerders omdat het niet zinvol is. Deze kosten worden integraal doorgerekend in de periodieke distributienettarieven.

Het toegelaten inkomen voor exogene kosten voor het jaar 2024 is gelijk aan het te verwachten bedrag aan kosten (m.a.w. het budget exogene kosten voor 2024). Later zal het verschil met de werkelijke exogene kosten en opbrengsten voor het jaar 2024 aan de hand van tarifaire tekorten/overschotten worden gecorrigeerd.

De exogene kosten van de elektriciteitsdistributienetbeheerder zijn de volgende, bondig samengevat:

1. De kosten van de distributienetbeheerder voor het opkopen van steuncertificaten.
2. De transmissienettarieven die Elia aanreket aan de distributienetbeheerders, alsook de kosten en opbrengsten inzake de transmissienetkosten die de distributienetbeheerders onderling aanrekenen ten gevolge van doorvoer.
3. De retributies te betalen door de distributienetbeheerder aan steden en gemeenten en de heffing volgens het Decreet houdende het Grootchalig Referentiebestand.
4. De lasten voor het niet-gekapitaliseerd aanvullend pensioen van personeelsleden.
5. Kosten die volgen uit de openbardienstverplichtingen m.b.t. rationeel energiegebruik (bv. REG-premies) en het gebruik van hernieuwbare energiebronnen.
6. De afbouw van de tarifaire tekorten/overschotten en dit aan de snelheid zoals bepaald in de Tariefmethodologie 2021-2024, m.s. een afbouw over 2 jaar:
 - Regulatorisch saldo inzake exogene kosten: het verschil tussen de werkelijke exogene kosten en de werkelijke opbrengsten uit de periodieke nettarieven voor exogene kosten.
 - Regulatorisch saldo inzake volumeverschillen: het inkomen van de distributienetbeheerder uit zijn periodieke distributienettarieven voor de endogene kosten is gegarandeerd. Elke meer- of minderontvangst geeft

aanleiding tot resp. een latere korting of stijging van de tarieven.

- Regulatorisch saldo inzake herindexering: het verschil tussen de werkelijke inflatie (ex-post) en de verwachte inflatie (ex-ante) zoals die werd gehanteerd voor de bepaling van het toegelaten inkomen voor de endogene kosten⁶.
- Regulatorisch saldo inzake vennootschapsbelasting: het verschil tussen de werkelijke fiscaal niet-aftrekbare afschrijvingen op herwaarderingsmeerwaarden, de werkelijke notionele intrestaftrek en de werkelijke fiscaal niet-aftrekbare heffing volgens het Decreet houdende het Grootschalig Referentiebestand t.o.v. hun gebudgetteerde bedragen.
- Regulatorisch saldo inzake herwaarderingsmeerwaarden: het verschil tussen de werkelijke kosten voor herwaarderingsmeerwaarden t.o.v. de gebudgetteerde bedragen.

7. Kapitaalkostvergoedingen voor de financiering van de opgekochte steuncertificaten en de tarifaire tekorten/overschotten.

We stellen vast dat het globale budget 2024 voor het exogeen toegelaten inkomen in de elektriciteitsdistributie van € 857.754.860 als volgt is samengesteld:

Tabel 4 Globale samenstelling exogeen toegelaten inkomen elektriciteit 2024

Jaar	2024
Steuncertificaten	€ 448.331.606
Transmissie (netbeheer)	€ 270.835.822
Transmissie (overige)	€ 133.194.496
Toeslagen	€ 28.852.765
ODV REG en gebruik hernieuwbare energiebronnen	-€ 75.909
Afbouw saldi (exogene kosten)	-€ 46.129.577
Afbouw saldi (volumeverschillen)	€ 3.990.219
Afbouw saldi (herindexering)	€ 19.467.239
Afbouw saldi (vennootschapsbelasting)	€ 67.150
Afbouw saldi (herwaarderingsmeerwaarden)	-€ 41.871
Kapitaalkostenvergoeding	-€ 737.080
Totaal	€ 857.754.860

Globaal stellen we volgende evolutie voor het exogeen toegelaten inkomen bij de elektriciteitsdistributienetbeheerders vast:

⁶ Prognose volgens Federaal Planbureau.

Tabel 5 Globale evolutie exogeen toegelaten inkomen elektriciteit 2017-2024

Jaar	Exogeen toegelaten inkomen	Evolutie t.o.v. vorig jaar
2017	€ 1.581.308.190	8,6%
2018	€ 1.477.921.732	-6,5%
2019	€ 1.265.525.203	-14,4%
2020	€ 1.190.130.938	-6,0%
2021	€ 1.212.255.871	1,9%
2022	€ 800.029.079	-34,0%
2023	€ 764.590.061	-4,4%
2024	€ 857.754.860	12,2%

Wanneer we vergelijken met het toegelaten inkomen voor exogene kosten in 2023 is er globaal een stijging van € 93.164.799 waar te nemen. We lichten de voornaamste bewegingen hieronder toe:

- De elektriciteitsdistributienetbeheerders zijn verplicht om steuncertificaten aan minimumsteun op te kopen en zij verkopen deze steuncertificaten aan (lagere) marktwaarde. De nettokosten worden in de exogene kosten verrekend. Daarbij wordt de laatst gekende realiteit, zijnde de aan minimumsteun opgekochte steuncertificaten in de periode juli 2022 en juni 2023, als basis genomen. Daarnaast keert de Vlaamse overheid een vergoeding uit aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders om een deel van de nettokosten te compenseren. In het jaar 2024 zal de Vlaamse overheid €67 miljoen uitkeren ten opzichte van €148 miljoen euro in het jaar 2023. Dit is de voornaamste reden waarom de nettokosten inzake steuncertificaten met €90,1 miljoen stijgen ten opzichte van het jaar 2023.
- Ook de verwachte kosten van de openbaredienstverplichtingen (ODV) en toeslagen die Elia doorrekent aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders stijgen met €11,6 miljoen. Deze stijging is gerelateerd aan het tarief voor de openbare dienstverplichting voor de financiering van de steunmaatregelen voor hernieuwbare energie en warmtekrachtkoppeling. Bij de vaststelling van het toegelaten inkomen voor 2023 was het definitieve tarief voor 2023 nog niet gekend en brachten we het tarief (€ 0,5994 per MWh) uit het initiële tariefvoorstel, dat Elia op 30 september 2022 bij de CREG indiende, in rekening. Bij de vaststelling van het toegelaten inkomen voor 2024 brengen we het definitieve tarief voor 2023 (€ 1,4655 per MWh) in rekening.

De verwachte kosten die de elektriciteitsdistributienetbeheerders aan Elia betalen voor het gebruik van het transmissienet stijgen met € 5,7 miljoen euro. Ook deze verwachting is gebaseerd op de tarieven voor het jaar 2023 terwijl de federale energieregulator CREG vanaf het jaar 2024 voorziet in een nieuwe tariefmethodologie over een reguleringsperiode van 4 jaren. Elia heeft in dat kader reeds aangegeven dat de tarieven vanaf het jaar 2024 significant kunnen stijgen⁷. Om die reden en om te vermijden dat er grote regulatoire tekorten in het jaar 2024 ontstaan, zal de VREG mogelijks het toegelaten inkomen voor het jaar 2024 nog herzien zodra de Elia-tarieven voor de reguleringsperiode 2024-2027 definitief gekend zijn.

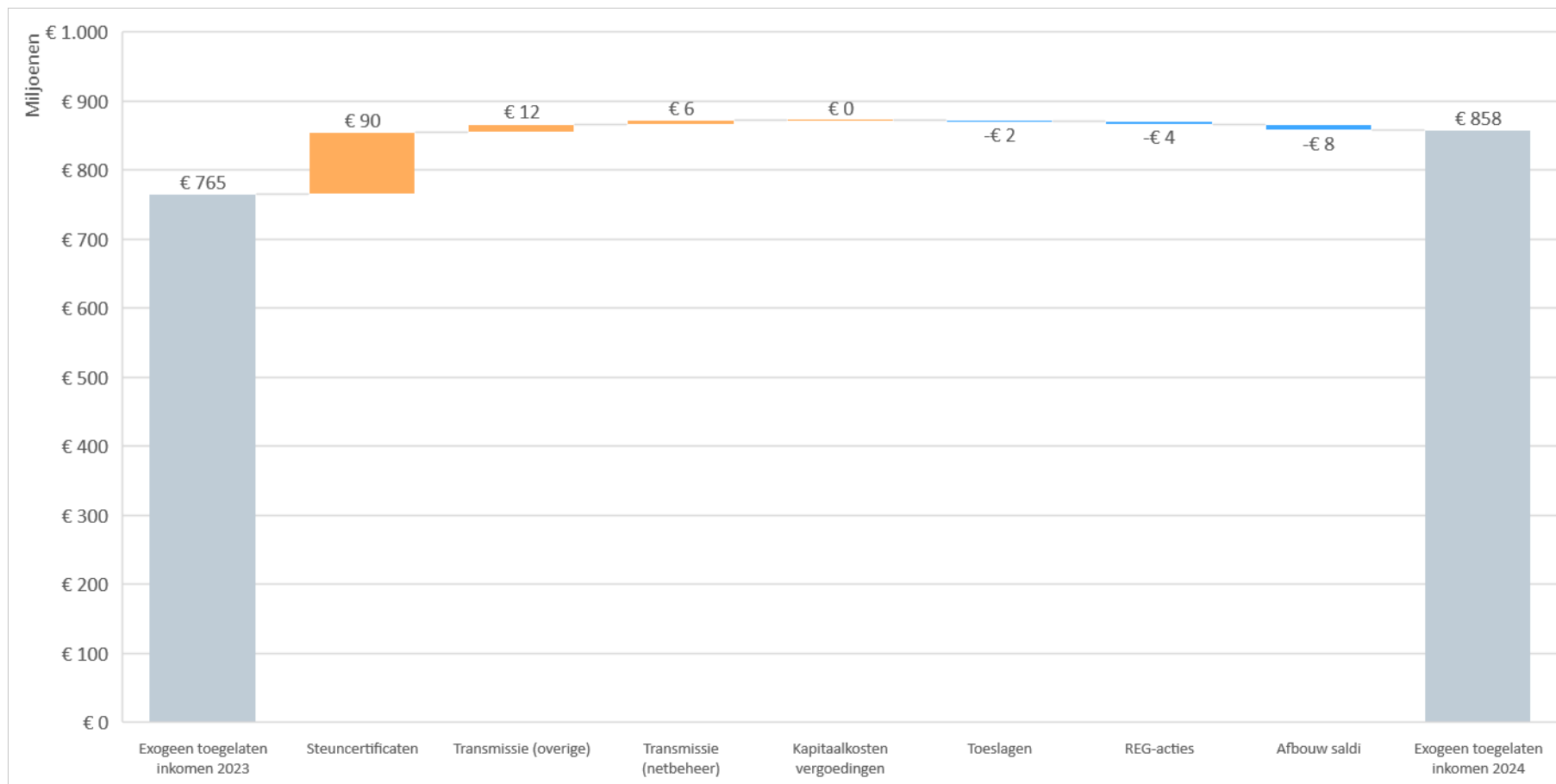
⁷ https://www.elia.be/nl/publieke-consultaties/20230213_key-elements-of-foreseen-evolutions-included-in-the-tariff-proposal-2024-2027

- Op 18 juli 2023 beslisten we tot vaststelling van de regulatoire saldi voor het jaar 2022. Deze regulatoire saldi worden samen met de nog openstaande regulatoire saldi van het jaar 2021 in het toegelaten inkomen voor het jaar 2024 afgebouwd en dit conform de bepalingen in de Tariefmethodologie 2021-2024. Dit resulteert in een daling van het toegelaten inkomen voor het jaar 2024 met € 8,1 miljoen t.o.v. het jaar 2023.

De impact van de regulatoire saldi op de toegelaten inkomens voor het jaar 2024 verschilt wel sterk afhankelijk om welke elektriciteitsdistributienetbeheerder het gaat. Dit vormt ook de voornaamste reden voor de verschillende evoluties die we bemerken in Tabel 2.

Grafisch kunnen de factoren die aanleiding geven tot de evolutie van het exogeen toegelaten inkomen elektriciteit voor het jaar 2024 t.o.v. het jaar 2023 als volgt worden weergegeven:

Figuur 5 Globale evolutie exogeen toegelaten inkomen elektriciteit 2024 t.o.v. 2023

3. Toegelaten inkomen aardgasdistributie

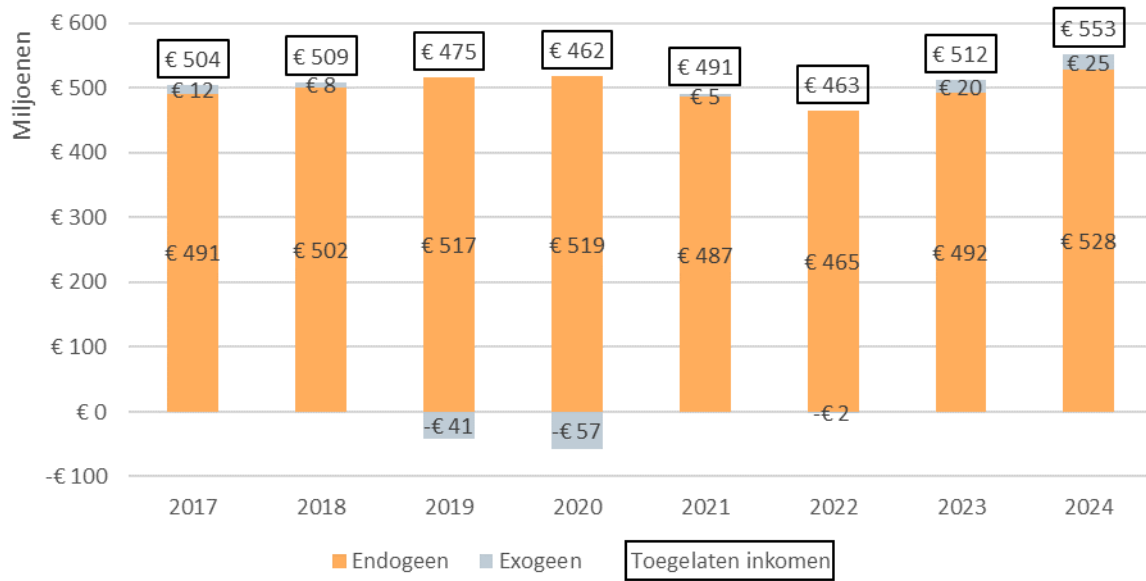
3.1. Totale toegelaten inkomen aardgas

Tabel 6 Toegelaten inkomen uit periodieke aardgasdistributienettarieven 2024

Netbeheerder	Exogeen	Endogeen	Totaal	Evolutie t.o.v. 2023
Fluvius Antwerpen	€ 5.268.097	€ 89.551.443	€ 94.819.540	4,80%
Fluvius Limburg	€ 6.340.453	€ 60.813.889	€ 67.154.342	12,66%
Fluvius West	€ 1.177.402	€ 14.510.456	€ 15.687.858	9,14%
Gaselwest	€ 2.523.591	€ 78.123.585	€ 80.647.177	6,58%
Imewo	€ 3.615.300	€ 103.359.277	€ 106.974.576	8,53%
Intergem	€ 1.156.997	€ 45.329.613	€ 46.486.610	7,49%
Iveka	€ 1.510.426	€ 36.809.997	€ 38.320.424	11,27%
Iverlek	€ 2.966.551	€ 89.118.221	€ 92.084.773	7,42%
Sibelgas	€ 420.797	€ 10.019.009	€ 10.439.806	2,53%
Totaal	€ 24.979.614	€ 527.635.491	€ 552.615.105	7,87%
	5%	95%		

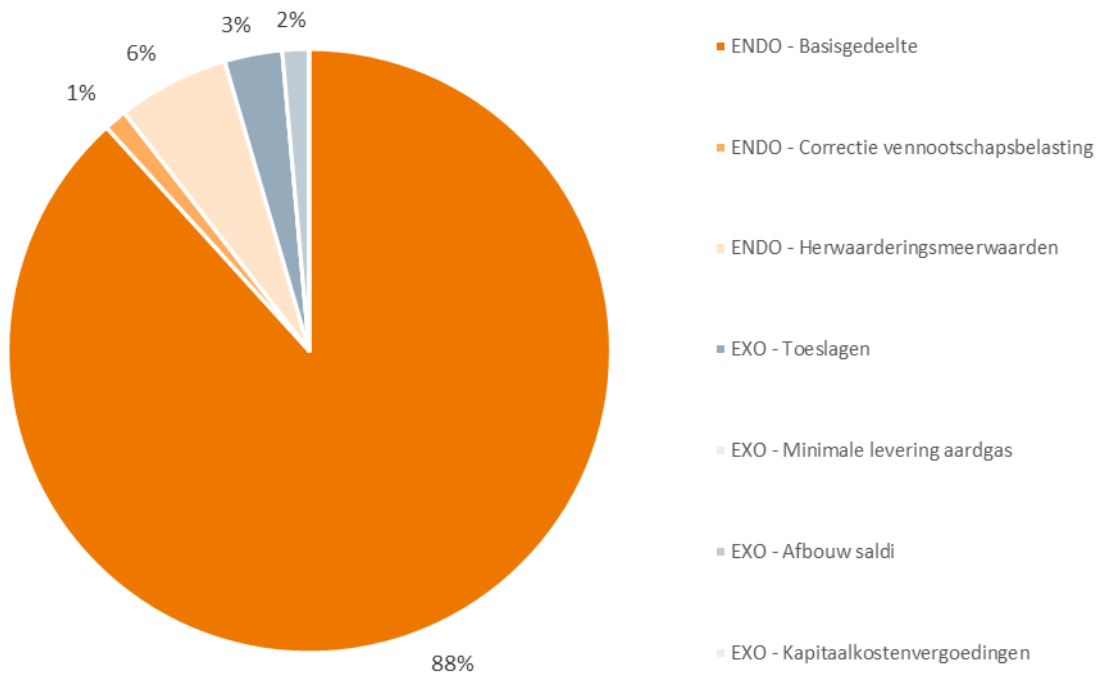
Hieronder tonen we de evolutie van de verdeling van het toegelaten inkomen voor aardgas over exogene en endogene kosten in de periode 2017-2024, telkens bepaald overeenkomstig de modaliteiten van de toepasselijke tariefmethodologieën.

Figuur 6 Evolutie opdeling toegelaten inkomen aardgas exogeen en endogeen 2017-2024

De endogene inkomsten zijn hierbij samengesteld uit een basisgedeelte, een correctie vennootschapsbelasting en een aanvullende term inzake herwaarderingsmeerwaarden. De samenstelling van de totale inkomsten 2024 voor de aardgasdistributienetbeheerders ziet er als volgt uit:

Figuur 7 Samenstelling totale toegelaten inkomen aardgas 2024

3.2. Endogeen toegelaten inkomen aardgas

De formule 3 in de Tariefmethodologie 2021-2024 voorziet dat de endogene inkomsten uit verschillende elementen bestaan. Voor het jaar 2024 bestaan de endogene inkomsten daarbij uit:

- Basisgedeelte;
- Ex-ante correctie vennootschapsbelasting;
- Ex-ante aanvullende endogene term inzake herwaarderingsmeerwaarden;
- Voorschotten.

Globaal stellen we volgende evolutie van het endogeen toegelaten inkomen vast, telkens bepaald overeenkomstig de modaliteiten van de toepasselijke tariefmethodologieën:

Tabel 7 Globale evolutie endogeen toegelaten inkomen aardgas 2017-2024

Jaar	Endogeen toegelaten inkomen	Evolutie t.o.v. vorig jaar
2017	€ 491.457.568	-2,4%
2018	€ 501.708.068	2,1%
2019	€ 516.574.014	3,0%

2020	€ 518.571.259	0,4%
2021	€ 486.635.278	-6,2%
2022	€ 465.338.044	-4,4%
2023	€ 491.976.616	5,7%
2024	€ 527.635.491	7,2%

In Figuur 8 wordt de evolutie van het endogeen toegelaten inkomen over de afgelopen jaren grafisch weergegeven, waarbij we tegelijk een inzicht geven in de trendberekening voor de periode 2015-2019 teneinde het basisgedeelte van het endogeen toegelaten inkomen voor het jaar 2024 te bepalen.

Ter herinnering wijzen we erop dat de daling van het basisgedeelte voor het jaar 2021 t.o.v. het jaar 2020 voornamelijk werd veroorzaakt doordat:

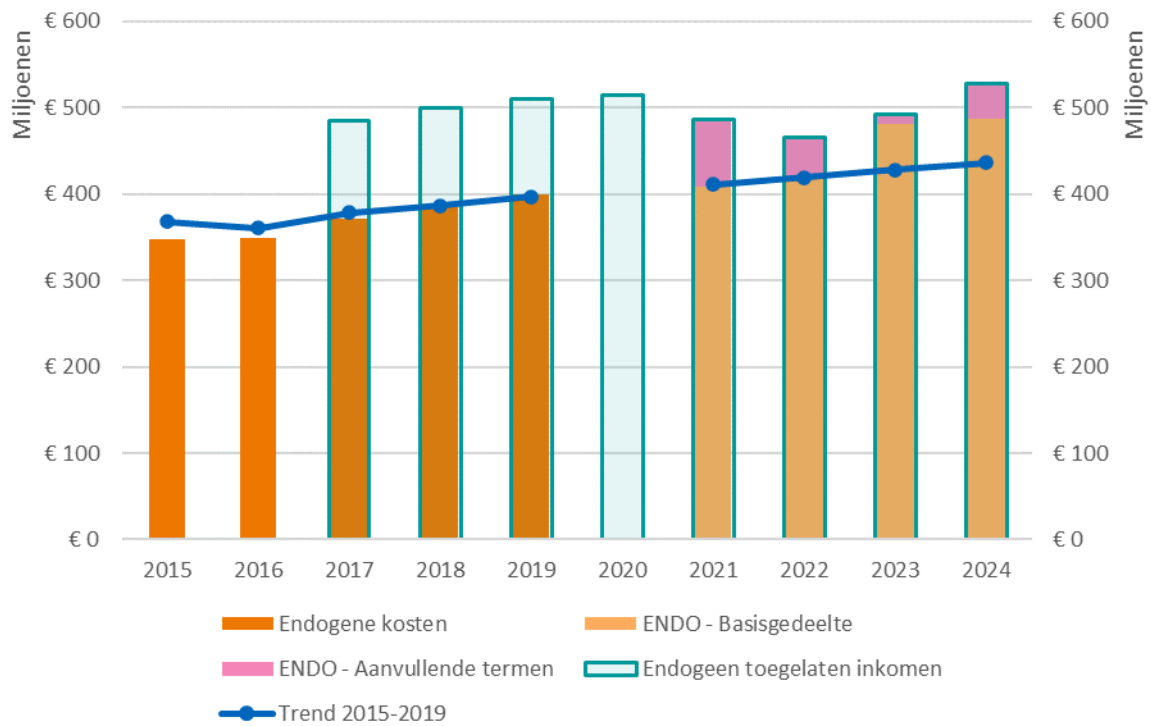
- de normatieve kapitaalkostvergoeding voor de in het distributienet geïnvesteerde activa daalde van 4,8% in het jaar 2020 naar 3,5% voor de periode 2021-2024.
- we in de Tariefmethodologie 2021-2024 de kosten van herwaarderingsmeerwaarden (zowel afschrijvingen als financieringskosten) niet langer als onderdeel van het basisgedeelte inzake endogene inkomsten beschouwen (cfr. par. 3.2.3). Deze kosten worden vanaf het jaar 2021 als een aanvullende endogene term behandeld.

Beide elementen bieden in hoofdzaak ook de verklaring voor de delta die we voor de periode 2017-2020 tussen het endogeen toegelaten inkomen en de endogene kosten vaststellen. Dit aangezien het endogeen toegelaten inkomen voor de periode 2017-2020 werd bepaald rekening houdende met de hogere kapitaalkostvergoeding enerzijds en de kosten van herwaarderingsmeerwaarden anderzijds.

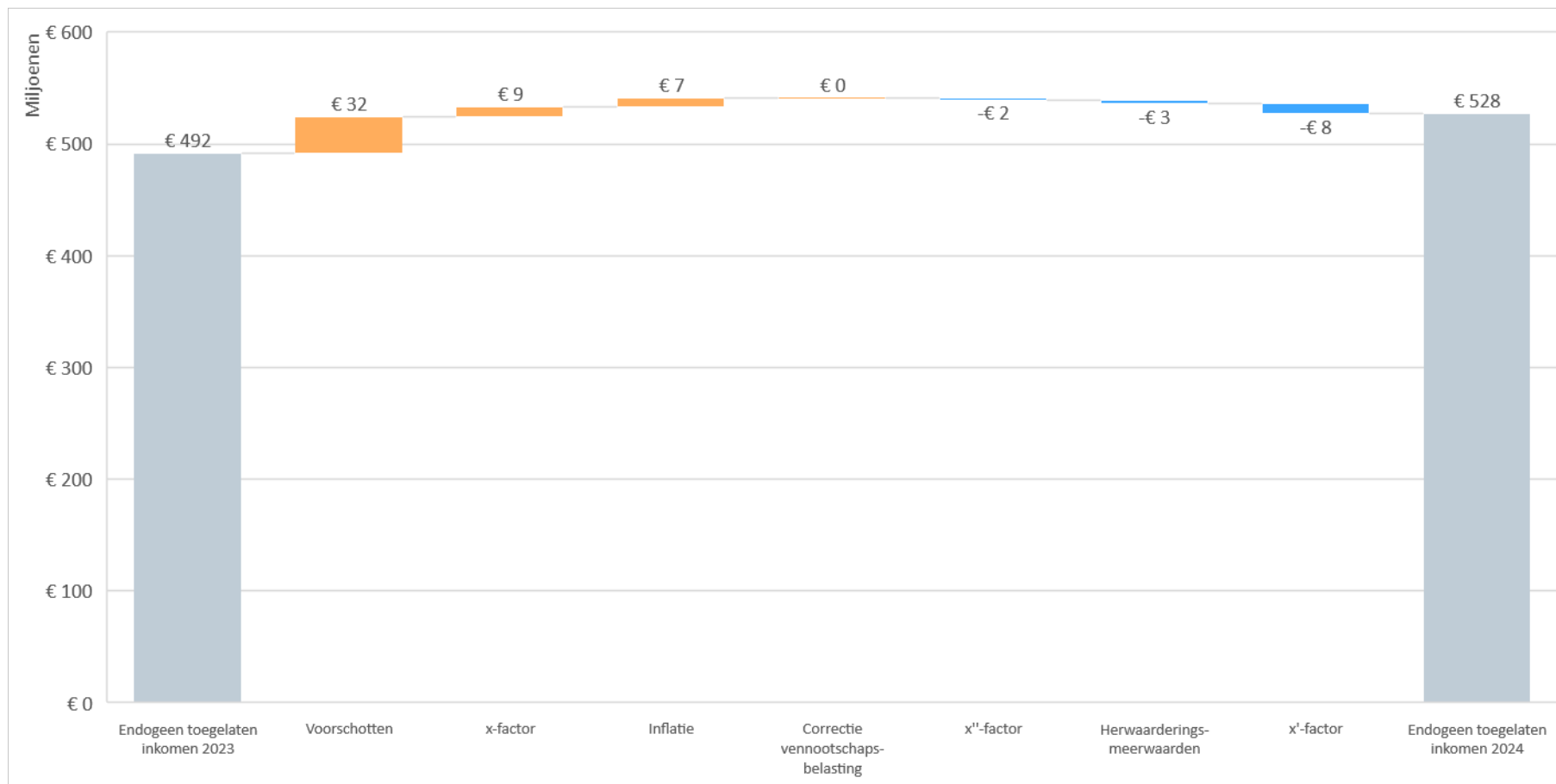
Uit Figuur 8 leiden we af dat het basisgedeelte inzake de endogene inkomsten voor het jaar 2024 sterker stijgt dan hetgeen we volgens de trendberekening (inclusief efficiëntieprikkels) zouden verwachten. Deze stijging wordt veroorzaakt door de inflatiecijfers die conform de bepalingen in de Tariefmethodologie 2021-2024 in rekening worden genomen. Doordat het verwachte prijsniveau voor het jaar 2024 (133,36) niet veel hoger ligt dan het in 2022 verwachte prijsniveau voor het jaar 2023 (131,39), blijft het basisgedeelte inzake de endogene inkomsten voor het jaar 2024 wel stabiel ten opzichte van het jaar 2023.

In Figuur 9 tonen we in meer detail de onderliggende factoren die aanleiding geven tot de stijging van het endogeen toegelaten inkomen voor aardgas. De voornaamste reden voor deze stijging is het negatieve voorschot van € 32,3 miljoen euro voor het jaar 2023 dat nu wegvalt.

Figuur 8 Samenstelling endoegen toegelaten inkomen aardgas

Figuur 9 Globale evolutie endoгеen toegelaten inkomen aardgas 2024 t.o.v. 2023

In wat volgt bespreken we de verschillende elementen ter bepaling van het endogeen toegelaten inkomen voor 2024 in meer detail.

3.2.1. Basisgedeelte

De endogene inkomsten uit het basisgedeelte worden bepaald uit de in 2015-2019 waargenomen globale evolutie van de werkelijke endogene kosten van de distributienetbeheerders (dit zijn de afschrijvingen, de operationele nettokosten en de normatieve kapitaalkosten), zoals getoond in Figuur 8. Dit betekent dat de kosten voor de uitbouw en het beheer van het distributienet, waarover de distributienetbeheerder controle heeft, zijn geplafonneerd. Dit geeft een stimulans aan de onderneming om efficiënt met de beschikbare middelen om te gaan. Het verschil tussen de opbrengsten en de werkelijke kosten zal bij het afsluiten van het boekjaar de winst van de netbeheerder vormen. Die winst kan aangewend worden ter vergoeding van de aandeelhouders voor hun inbreng van kapitaal en/of in de onderneming worden gehouden o.m. ter financiering van toekomstige investeringen. De kapitaalkosten worden berekend met behulp van een normatief kapitaalkostenpercentage of weighted average cost of capital (wacc) van 3,5% vóór vennootschapsbelasting. De werkelijke kapitaalkosten van de distributienetbeheerder wijken aldus af van deze normatieve kapitaalkostvergoeding zoals vervat in Figuur 8.

Vervolgens wordt de aan de distributienetbeheerders tegen 2020 te behalen besparingsstimulans n.a.v. de fusie van de werkmaatschappijen tot FLUVIUS (€ 8,5 miljoen) uit de endogene sectorkosten voor de periode 2015-2019 gecorrigeerd.

Overeenkomstig formule 12 in de Tariefmethodologie 2021-2024 leggen we het basisgedeelte van de endogene inkomsten voor het jaar 2024 vast door toepassing van een factor '1+CPI-x+q' op het basisgedeelte van de endogene inkomsten voor het jaar 2023.

Hierbij omvat de factor "CPI" de verwachte inflatie voor 2024 (4,07% volgens de door het Federaal Planbureau gepubliceerde prognose op datum van 3 oktober 2023)⁸.

De x-factor is voor het jaar 2024 uit te splitsen naar drie elementen:

- Een efficiëntiefactor x'' die ervoor zorgt dat de toegelaten inkomsten evolueren volgens de productiviteitsverbeteringen die verwacht kunnen worden bij de distributienetbeheerders indien zij maximaal efficiënt werken. Voor aardgasdistributie is deze x'' -waarde overeenkomstig de Tariefmethodologie 2021-2024 gelijk aan 0,4%.
- De kostenbesparing die wordt opgelegd aan de distributienetbeheerders, mogelijk gemaakt door de fusie van de werkmaatschappijen tot FLUVIUS in 2018. Daarbij moeten de aardgasdistributienetbeheerders tegen 2024 een besparing op de jaarlijkse endogene kosten van 20,625 miljoen EUR⁹ behalen, hetgeen zich voor het jaar 2024 vertaalt in een x' -factor van 1,7147%.
- Een x-waarde die de waargenomen jaarlijkse evolutie van de reële relevante endogene kosten in de historische referentieperiode 2015-2019 weergeeft en dit aan de hand van een extrapolatie door lineaire regressie van de sectorkosten. De x-waarde is daarbij voor de aardgasdistributienetbeheerders gelijk aan -1,9826%.

⁸ Invloed van de inflatie op het toegelaten inkomen wordt besproken in par. 5.5.3.5.1 van de Tariefmethodologie 2021-2024.

⁹ Uitgedrukt in reële termen voor 2018.

De q-factor omvat het financieel effect van de kwaliteitsprikkel berekend op basis van de kwaliteitsprestaties van elke distributienetbeheerder in de periode 2017-2019 en volgens de zero-sum prikkel gegeven in de tariefmethodologie 2017-2020. Voor aardgasdistributie bedraagt het absolute bedrag van de kwaliteitsprikkel voor het jaar 2024 € 26.887.

Uit bovenstaande volgt voor aardgasdistributie voor het jaar 2024 een basisgedeelte inzake endogene inkomsten van € 487.778.558.

3.2.2. Ex-ante correctie vennootschapsbelasting

Aan het toegelaten inkomen dat aldus wordt berekend, voegen we nog een aanvullende correctie toe voor de door de distributienetbeheerder te betalen vennootschapsbelasting, dewelke impliciet is vervat in de normatieve kapitaalkostenvergoeding in het basisgedeelte inzake endogene inkomsten. Deze omvat het effect van de fiscaal niet-aftekbare afschrijvingen op herwaarderingsmeerwaarden en de fiscaal niet-aftekbare heffing volgens het Decreet houdende het Grootchalig Referentiebestand. De notionele intrestaftrek wordt opgeheven vanaf de belastbare tijdperken die vanaf 31 december 2023 worden afgesloten en wordt daarom ook niet verrekend in de aanvullende correctie voor het jaar 2024.

Voor het jaar 2024 wordt voor aardgasdistributie een toegelaten inkomen van € 6.728.317 voorzien.

3.2.3. Ex-ante aanvullende endogene term inzake herwaarderingsmeerwaarden

Conform de bepalingen in de Tariefmethodologie 2021-2024 maken de kosten inzake herwaarderingsmeerwaarden op de gereguleerde vaste activa niet langer onderdeel uit van het basisgedeelte inzake endogene inkomsten¹⁰. Aan de hand van een aanvullende term op het basisgedeelte inzake endogene inkomsten voorziet de VREG inzake de herwaarderingsmeerwaarden nog een toegelaten inkomen voor de afschrijvingskosten enerzijds en de kapitaalkosten anderzijds. Voor toelichting betreffende de hoogte van de kapitaalkosten voor herwaarderingsmeerwaarden wordt verwezen naar par. 6.3 in de bijlage 2 van de Tariefmethodologie 2021-2024.

Hiervoor wordt in 2024 voor aardgasdistributie een budget van € 33.128.616 voorzien.

3.2.4. Voorschot

De aardgasdistributienetbeheerders hebben voor het jaar 2024 geen voorschot aangevraagd. Er is ook geen terugname van eerder toegekende voorschotten.

¹⁰ Onder de tariefmethodologie 2015-2016 en de tariefmethodologie 2017-2020 maakten deze kosten wel nog onderdeel uit van de endogene trendberekening.

3.3. Exogeen toegelaten inkomen aardgas

Voor de exogene kosten kunnen we geen efficiëntieprikkel geven aan de distributienetbeheerders omdat het niet zinvol is. Deze kosten worden integraal doorgerekend in de periodieke distributienettarieven.

Het exogeen toegelaten inkomen voor het jaar 2024 is gelijk aan het te verwachten bedrag aan kosten (m.a.w. het budget exogene kosten voor 2024). Later zal het verschil met de werkelijke exogene kosten en opbrengsten voor het jaar 2024 aan de hand van tarifaire tekorten/overschotten worden gecorrigeerd.

De exogene kosten van de aardgasdistributienetbeheerders zijn de volgende, bondig samengevat:

1. De retributies te betalen door de distributienetbeheerder aan steden en gemeenten en de heffing volgens het Decreet houdende het Grootchalig Referentiebestand.
2. De lasten voor het niet-gekapitaliseerd aanvullend pensioen van personeelsleden.
3. De nettokosten van de openbaardienstverplichting m.b.t. de OCMW-kosten voor de minimale levering aardgas.
4. De afbouw van de tarifaire tekorten/overschotten en dit aan de snelheid zoals bepaald in de Tariefmethodologie 2021-2024, m.s. een afbouw over 2 jaar:
 - Regulatorisch saldo inzake exogene kosten: het verschil tussen de werkelijke exogene kosten en de werkelijke opbrengsten uit de periodieke distributienettarieven voor exogene kosten.
 - Regulatorisch saldo inzake volumeverschillen: het inkomen van de distributienetbeheerder uit zijn periodieke distributienettarieven voor de endogene kosten is gegarandeerd. Elke meer- of minderontvangst geeft aanleiding tot resp. een latere korting of stijging van de tarieven.
 - Regulatorisch saldo inzake herindexering: het verschil tussen de werkelijke inflatie (ex-post) en de verwachte inflatie (ex-ante) zoals die werd gehanteerd voor de bepaling van het toegelaten inkomen voor de endogene kosten¹¹.
 - Regulatorisch saldo inzake vennootschapsbelasting: het verschil tussen de werkelijke fiscaal niet-aftekbare afschrijvingen op herwaarderingsmeerwaarden, de werkelijke notionele intrestaftrek en de werkelijke fiscaal niet-aftekbare heffing volgens het Decreet houdende het Grootchalig Referentiebestand t.o.v. hun gebudgetteerde bedragen.
 - Regulatorisch saldo inzake herwaarderingsmeerwaarden: het verschil tussen de werkelijke kosten voor herwaarderingsmeerwaarden t.o.v. de gebudgetteerde bedragen.
5. Kapitaalkostvergoedingen voor de financiering van de tarifaire tekorten/overschotten.

¹¹ Prognose volgens Federaal Planbureau.

We stellen vast dat het exogeen toegelaten inkomen voor het jaar 2024 in de aardgasdistributie van € 24.979.614 als volgt is samengesteld:

Tabel 8 Globale samenstelling exogeen toegelaten inkomen aardgas 2024

Jaar	2024
Toeslagen	€ 17.072.692
Afbouw saldi (exogene kosten)	-€ 117.398
Afbouw saldi (volumeverschillen)	-€ 2.411.650
Afbouw saldi (herindexering)	€ 10.231.825
Afbouw saldi (vennootschapsbelasting)	€ 53.993
Afbouw saldi (herwaarderingsmeerwaarden)	€ 60.676
Kapitaalkostenvergoeding	€ 89.476
Nettokosten minimale levering aardgas	€ 0
Totaal	€ 24.979.614

Globaal stellen we volgende evolutie in het exogeen toegelaten inkomen van de aardgasdistributienetbeheerders vast:

Tabel 9 Globale evolutie exogeen toegelaten inkomen aardgas 2017-2024

Jaar	Exogeen toegelaten inkomen	Evolutie t.o.v. vorig jaar
2017	€ 12.493.893	8,6%
2018	€ 7.540.147	-39,6%
2019	-€ 41.081.400	-644,8%
2020	-€ 57.053.639	38,9%
2021	€ 4.840.072	-108,5%
2022	-€ 2.310.796	-147,7%
2023	€ 20.312.266	-979,0%
2024	€ 24.979.614	23,0%

Wanneer we vergelijken met het exogeen toegelaten inkomen voor het jaar 2023 is er globaal een stijging van €4.667.348 waar te nemen.

De stijging van het exogeen toegelaten inkomen voor het jaar 2024 t.o.v. het jaar 2023 valt voornamelijk te verklaren door de afbouw van de regulatoire overschotten en tekorten. Op 18 juli 2023 beslisten we tot de vaststelling van de regulatoire saldi voor het jaar 2022. Deze regulatoire saldi worden samen met de nog openstaande regulatoire saldi van het jaar 2021 in het toegelaten inkomen voor het jaar 2024 afgebouwd en dit conform de bepalingen in de Tariefmethodologie 2021-2024.

Grafisch kunnen de factoren die aanleiding geven tot de evolutie van het exogeen toegelaten inkomen aardgas voor het jaar 2024 t.o.v. het jaar 2023 als volgt worden weergegeven:

Figuur 10 Globale evolutie exogeen toegelaten inkomen aardgas 2024 t.o.v. 2023

